

AKNĪSTES NOVADS

Aknīstes novadu veido 4 teritoriālās vienības – Aknīstes pilsēta, Aknīstes, Asares un Gāršenes pagasts. Kultūrvēsturiski Aknīstes novads pieder Daugavas reģionam. Novads var lepoties gan ar valsts, gan vietējās nozīmes arheoloģijas, arhitektūras, vēstures un mākslas pieminekļiem. Aknīstes novads ir dabas bagātību krātuve.

PILIS, MUIŽAS

1 Gāršenes pils

"Lābieši", Gāršene, Gāršenes pagasts
Tālrunis: + 371 27819084; + 371 29490656
E-pasts: garsenespils@akniste.lv

Gāršenes pils celtniecības laiks ir no 1856. gada līdz 1860.gadam. Sākumā uzcelta pils divstāvīgā daļa, bet otrs - zemākais spārns, uzcelts 1885.gadā, jo pils pēdējam baronam un viņa skaidstajai sievai, angļu baronesei esošā pils likusies par šauru. 1939.gadā pils pārbūvēta skolas vajadzībām un kopš 1940. gada līdz 2015.gadam tajā atrodas Gāršenes pamatskola.

No 2016.gada Gāršenes pils kompleksā vairs nedarbojas Gāršenes pamatskola un pils komplekss tiek veidots par aktīvā dabas tūrisma objektu Sēlijā.

2 Asares muiža

Asare, Asares pag.
Tālrunis: + 371 29490656

Ierašanās bijušajā Asares muižas teritorijā ir ceļošana laikā – te vienkopus skatienā ir ietveramas daudzas muižas laika ēkas: baznīca,

kungu mājas (pils) drupas ar pazemes ejām, dārziņa dzīvojamā māja, pārvaldnieka dzīvojamā māja. Asares muižas pils (tagad drupas) celta 1749.gadā, kas ir viens no agrīnajiem neogotikas piemēriem Augšzemē un nodegusi 1927.gadā, kad tajā bijusi izvietota lauksaimniecības skola, kuru pārcēla uz Bēreni.

MUZEJI

3 Aknīstes Novadpētniecības muzejs

Miera iela 1A, Aknīste, Aknīstes novads
Tālrunis: +371 26436978

Aknīstes Novadpētniecības muzejs dibināts 1998.gadā. Muzeja fondos glabājas aptuveni 2000 vienības par novada vēsturi un Sēlijas ievērojamiem cilvēkiem. Apskatāma senlietu (akmens un bronzas laikmeta) kolekcija, etnogrāfija, sadzīves priekšmeti, kara laika un deportāciju liecības. Muzejā organizē ekskursijas, izstādes, tikšanās ar interesantiem cilvēkiem, kā arī piedāvā muzejpedagoģiskās programmas – „Senā rakstniecība un latviešu rakstu zīmes”, „Vecā gludekļa stāsts”, „Bite - Dieva kalpone” un „Vecā Stendera mantojums”.

DABAS OBJEKTI

4 Saltupju Svētavots

Torņa iela (jābrauc līdz informatīvajam stendam), Aknīste, Aknīstes novads
Tālrunis: + 371 29490656

Saltupju Svētavots ir ūdeņiem tik bagāts, ka izveido nelielu upīti – Saltupi, kas pēc aptu-

veni simts metriem ietek Dienvidsusējas upē, avots uzskatāms par vienu no garākajiem pazemes avotiem Latvijā. Avota ūdens sastāvā ir dzelzs un sēra savienojumi, kas padara avota gultni spilgti oranžā krāsā. Apmēram 3,5 m no avota galvenās iztekas ir neliels akmens (75 x 55 x 20 cm; apkārtmērs – 2,25 m) ar dabiskas izcelsmes iedobumu, kas izmantots senajos ritos. Avots ir vietējās nozīmes aizsargājams kultūras piemineklis.

NB! Apmeklējot avotu, jāšķērso privātā teritorija.

5 Radzupes ala

Aknīste, Aknīstes nov.
Tālrunis: + 371 29490656

Alas garums 5 metri, lielākais griestu augstums 1,2 metri, telpas platums līdz 5,1 m, pazemes platība 13 kvadrātmetri. Ala pirmsākumos ir bijusi dabiskas (sufozijas) izcelsmes, bet mākslīgi paplašināta laužot dolomītus, jo tuvumā atradies kaļķu ceplis. Ala vērtējama kā garākā ala Zemgalē.

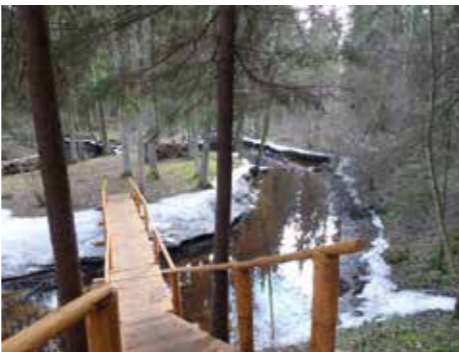
NB! Ala pieejama, kad Radzupes upē ir zems ūdens līmenis (jūnijā-septembrī)!

6 Gāršenes dabas takas

„Lābieši”, Gāršenes pagasts, Aknīstes novads
Tālrunis: + 371 26367150; + 371 29490656

Taku kopgarums ir 7 km, kuros ir iespēja redzēt unikālus dabas objektus: upes meandrus, Dienvidsusējas senieleju, zemestauku sēņu aleju, dižkokus, dižakmeņus, tāpat arī var aptaustīt Vistas kāju, palūkoties tālē caur Raganas binokli. Takas ir labiekārtotas, te ir vairākas atpūtas vietas, Meža estrāde.

7 Romzas dižakmens

Ancene, Asares pagasts, Aknīstes novads

Tālrunis: +371 29490656

Romzas dižakmens ir pagaidām vēl nenosvērts un neizpētīts akmens, taču tāpat pievilcīgs ar savu neizskaidroto vēsturi. Joprojām ir aktuāls jautājums - vai akmens ir sašķēlies, saplēsts, atvests vai bijis šai vietā jau izsenis? Lai arī atbildes vēl nav, apskatīt akmeni tāpat ir skaista un vērtīga laika pavaišanās izvēle.

NB! Dižakmens atrodas privātā teritorijā!

8 Vecmelderu pazemes avoti

Aknīste, Aknīstes novads
Tālrunis: + 371 29490656

Viena no Latvijas lielākajām pazemes avotu grupām ar lielu ūdens debitu. Šeit ir redzami apmēram 15 pazemes avoti, kas atrodas virs ūdens līmeņa, un baro Vecmelderu dzirnavu diķi. Lielākā pazemes avota diametrs ir ~ 60 cm. No diķa tālāk veidojas spēcīgs strauts, kas ietek Dienvidsusējas upē. Daudzi avoti atrodas diķa dzelmē. Avotu ūdens ir kaļķains, ar palielinātu dzelzs saturu.

BAZNĪCAS

9 Aknīstes Romas katoļu baznīca

Skolas iela 10A, Aknīste, Aknīstes novads
Tālrunis: + 371 29129682, + 371 29490656
Baznīca būvēta 1940. gadā pēc samazināta Kauņas Kristus Augšamcelšanās baznīcas plāna, modernā stilā. Centrālais altāris, abi sānu altāri un kancele darināti 1809. gadā renesanses stila kokgriezumos. Baznīcā skatāmas Vissvētākās Jaunavas Marijas, Svētā Jāņa, Svētā Pētera un Pāvila tēli un Svētā Ignācija tēls. Gan altāri, gan statujas ir pārvestas no Roķišķu katoļu baznīcas (Lietuva). Pārējais Aknīstes katoļu baznīcas pamatinventārs - baznīcēnu soli, biktskrēsls, ir saglabājušies no vecās baznīcas (celta 1774.gadā, nojaukta ~ 1985.gadā).

10 Aknīstes luterāņu baznīca

Dzirnavu iela 18, Aknīste, Aknīstes novads
Tālrunis: + 371 25918307
Baznīcas ēka (1865) sākotnēji gan celta, gan kalpojusi skolas vajadzībām, taču vēlāk – 19./20. gs.mijā sekmīgi pielāgota baznīcas vajadzībām.

Baznīca ir koka guļbūve, kas mūsdienās apmūrēta ar ķieģeļiem, juma korē izveidots miniatūrs rotētais ar galeriju.

11 Asares luterāņu baznīca

„Betānija”, Asares pagasts, Aknīstes novads
Tālrunis: + 371 26484579
Muižas rotmistra Ernsta Kristiāna fon Holteja valdīšanas laikā tiek celta Asares luterāņu baznīca, kas pabeigta 1823.gadā, šī paša gada 26.augustā baznīca iesvētīta. Baznīcā atrodas vairāki valsts nozīmes mākslas priekšmeti – kancele ar kokgriezumiem, pseidogotiskā stila koka altāris ar zeltītu rotājumu, altāra vidū novietota Juliusa Deringa glezna „Kristus un divi eņģeļi”; logus rotā E.Todes darbnīcā 1909.gadā izgatavotās vitrāžas „Kristus dzimšana” un „Kristus debesbraukšana” ar četrus Asares muižas īpašnieku dzimtu ģerboņiem. Ērģeles izgatavotas 1865.gadā pie vācu ērģeļu meistara F.Veisborna.

2013.gada martā Asares luterāņu baznīcai piešķirts Valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa statuss.

12 Gāršenes luterāņu baznīca

„Mierlauki”, Gāršenes pagasts, Aknīstes novads
Tālrunis: + 371 26367150; + 371 29429620
Baznīca iesvētīta 1906.gada 1.oktobrī (pēc vecā stila) ir arī pēdējā Gāršenes barona fon Budberga veltījums savai pāragri mūžībā aizgājušajai sievai, pēc tautības anglietei, Ģertrūdei Vorsai – Budbergai. Baznīcas celtniecību, izmantojot vietējos būvmateriālus, vadīja arhitekts Eduards Kupfers.

APSKATES SAIMNIECĪBAS

Zemnieku saimniecība „Kalna Rūdopes”

„Rubeni”, Gāršenes pagasts, Aknīstes novads
Tālrunis: + 371 29441918
E-pasts: garsene.andris@inbox.lv
Zemnieku saimniecībā „Kalna Rūdopes” (1998) tūristiem apskatei pieejams avenu stādījumu lauks (0,3 ha) un ābeļdārzs 3 ha platībā, kur ābeles tiek audzētas ar integrēto audzēšanas metodi. Apskatāmi arī upeņu, jāņogu, ķiršu, aroniju, cidoniju, zemeņu un ērkšķoģu stādījumi, kas tiek izmantoti mājas vīna gatavošanā. Saimniecībā piedāvā degustēt dažādu ogu šķirņu kombināciju mājas vīnu.

Zemnieku saimniecība „Āmuri”

Z/s „Āmuri”, Asares pagasts, Aknīstes novads
Tālrunis: +37129148597
E-pasts: landu@inbox.lv
Mājas lapa: <https://sites.google.com/site/zsamuri/>
Zemnieku saimniecībā „Āmuri” interesenti var iepazīties ar sūnu un citu materiālu skulptūru dārzu, saimniecības un dzimtas vēsturi un seniem darba rīkiem, ārstniecības augiem, garšaugiem un dažādu veidu mētrām, putniem (vistām, zosīm, pīlēm, pāviem, fazāniem, balo-

žiem), ponijiem, bioloģisko lauksaimniecību, tās ilgtspējību, dabas procesu izpratni. „Āmuri” ir bioloģiskā saimniecība, kurā nodarbojas ar liellopu un jaunlopu, garšaugu, mētru un bērzu stādu audzēšanu un realizāciju.

Zemnieku saimniecība "Liepas"

„Kraujēni”, Aknīstes pagasts, Aknīstes novads
Tālrunis: + 371 2942470
E-pasts: zs.liepas@inbox.lv
Z/s "Liepas" laiski ganās tradicionālās Latvijas brūnās piena devējas, apskatāms ir arī aitu ganāmpulks. Ja sakrīt vēlmes ar laika apstākļiem, tad došanās uz copi saimniecībai piederošajā diķī būs veiksmīgs risinājums veiksmīgai dienai (lietus laikā varēsi paslēpties lapenē). Saimnieki arī piedāvā īpaši Jums uzvārit gardumu gardu „ugunskura” zupu. Saimniecībai pieder arī kafējnīca - viesu nams "Liepas", kur var nobaudīt ēdienkarti, kas daļēji top arī no saimniecībā izaudzētajiem produktiem - jēra gaļas, siera, piena produktiem, ķiplokiem utt.

Privātais putnu, dzīvnieku apskates dārzs „Domāni”

„Domāni”, Aknīstes pagasts, Aknīstes novads
Tālrunis: +37129195551.

Šajā saimniecībā ir iespējams aplūkot dažādu šķirņu govīs, zirgus un putnus, kas var būt ļoti saistoši un aizraujoši bērniem un jauniešiem.

ĒDINĀŠANA

Kafejnīca „Kalniņā”

Darba laiks P - S: 11.00 - 22.00
Sv: 11.00 - 17.00
Skolas iela 5, Aknīste, Aknīstes novads
Tālrunis: +37126516323, +37126190032

Kafejnīca - viesu nams „Liepas”

Darba laiks P - S: 10.00 - 20.00
Sv: brīvs
Augšzemes iela 68A, Aknīste, Aknīstes novads
Tālrunis: +37125610752; +37129424170

Z/s „Rātes”

"Lābieši", Gāršene, Gāršenes pagasts, Aknīstes novads
Tālrunis: + 371 27872199

NAKTSMĪTNES

Brīvdienu māja "Susēja"

„Susējas pagastmāja”, Aknīstes pagasts, Aknīstes novads
Tālrunis: +37122000725

Brīvdienu māja "Sila Strauti"

Ancenes ciems, Asares pagasts, Aknīstes novads
Tālrunis: +37129115491

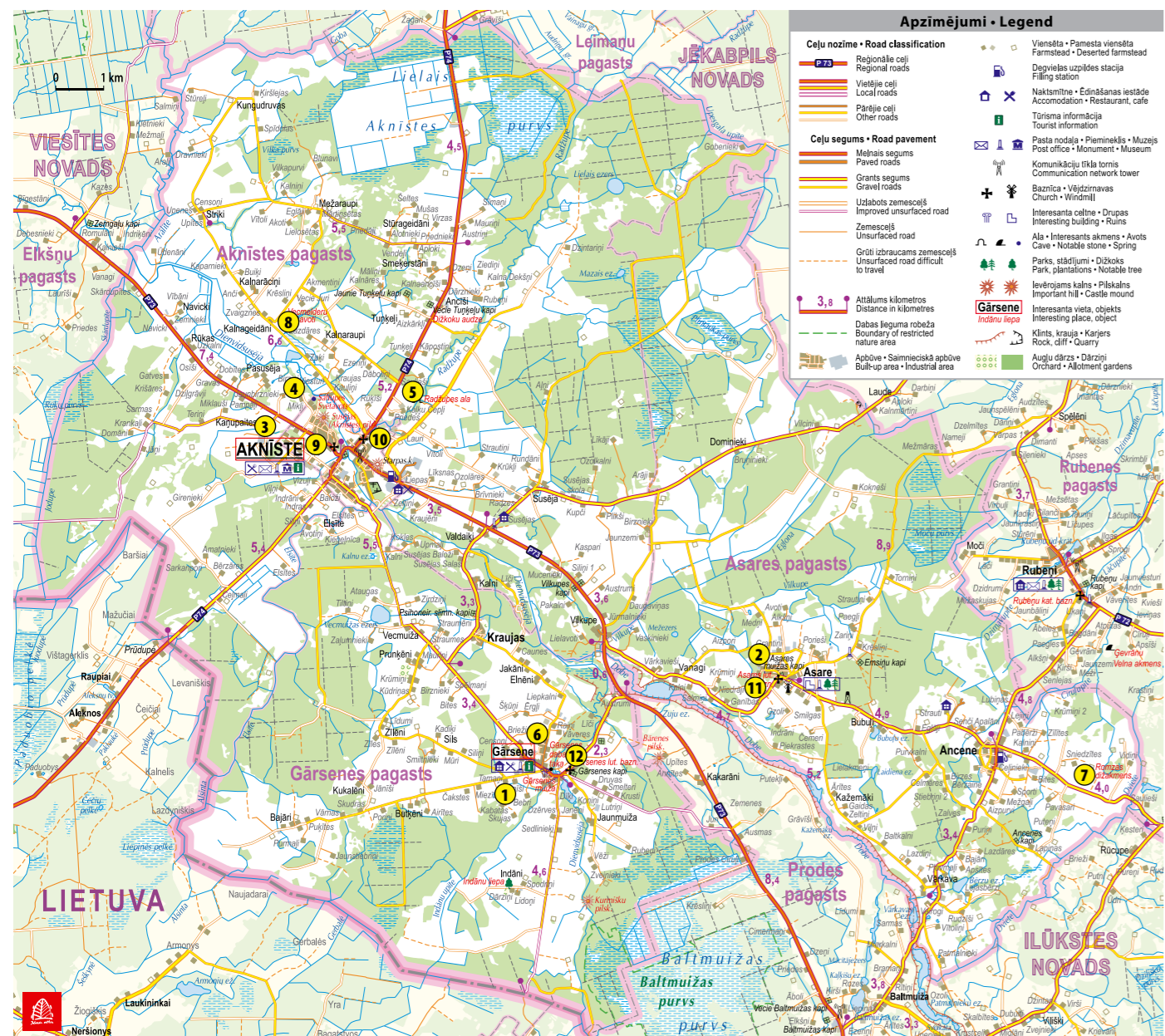
Viesu nams - kafējnīca "Liepas"

Augšzemes iela 68A, Aknīste, Aknīstes novads
Tālrunis: +37125610752; +37126149407

Gāršenes pils

"Lābieši", Gāršene, Gāršenes pagasts, LV - 5218
Tālrunis: + 371 27819084; + 371 29490656

AKNĪSTES NOVADS

Aknīstes novada Tūrisma informācijas punkts
 Skolas iela 7, Aknīste, Aknīstes novads, LV - 5208
 Tālrunis: + 371 29490656, e-pasts: turisms@akniste.lv

GĀRSENE. SĒLIJAS PĒRLE

Gārsene (platība: 68,05 kvadrātkilometri, iedzīvotāju skaits 904 (2010.g.) ir apdzīvota vieta Aknīstes novada Gārsenes pagastā, kas ir pagasta centrs. Izvietojusies pagasta austrumos Dienvidsusējas kreisajā krastā 11 km no novada centra Aknīstes un 161 km no Rīgas.

Gārsene atrodas pašā Lietuvas pierobežā, kas ir viena no skaistākajām vietām Sēlijā. Dienvidsusējas upe, kas likumo pa dziļu senleju, Zuju un Vecmuižas ezers, kurā esot nogrimusi pirmā Gārsenes pils ar visu dimanta gaiļi torņa galā, mazas upītes, diķi, dižakmeņi un vareni koki padara šo vietu īpaši gleznainu. Gārsenieši lepojas ar bagāto kultūrvēsturisko mantojumu, to pēta un saudzē, tāpēc pagasts kļuvis par tūristu iecienītu vietu. Sešas reizes Eiropas Kultūras mantojuma dienu objektu sarakstā iekļauti un EKM karogu saņēmuši pagasta rūpīgi uzturētie un sakoptie objekti: muižas apbūve (1997), luterāņu baznīca un kapliča (1999), takas (2000), pils (2005), Gārsenes baznīcas interjers (2006) un pils parks (2016).

Gārsenes evaņģēliski luteriskā baznīca

Baznīcu barons fon Budbergs bija iecerējis kā veltījumu savai mirušajai sievai, angļietei Ģertrūdei Vorsai. Tā celta ap 1905. gadu pēc arhitekta K.fon Engelharta projekta, bet būvdarbus vadīja arhitekts Eduards Kupfers (1873.-1919). Kokmateriāli vesti no tuvējā meža. Jauncelto baznīcu iesvētīja 1906. gada 1. oktobrī. Kopš 1922. gada baznīca pieder Gārsenes ev.lut. draudzei, tās balkonā atro-

das Valkera firmas ērģeles, kas būvētas 1906. gadā Ludvigsburgā. Šiferā jumtu baznīcai uzlika 1976.-1979. gadā. 1988. gadā Restaurācijas pārvaldes jumīķi uzlika tornim kapara skārda jumtu. Torņa smailes lodē ielika kapsulu ar vēstījumu par Gārsenes vēsturi. 1991. gadā altāra daļā nokrāsoja griestus un sienas, restaurēja velves uzrakstu: "Nāciet pie manis visi, kas esat bēdīgi un grūtsirdīgi, es jūs gribu iepriecināt". Blakus baznīcai tika uzbūvēta barona Budberga dzimtas kapliča, kura saglabājusies līdz mūsdienām un ir vietējās nozīmes Kultūrvēsturisks piemineklis.

1992.gadā baznīcā iesvētīta un nostiprināta piemiņas plāksne represētajiem gārseniešiem.

1999.gadā Gārsenes luterāņu baznīcai piešķirts Eiropas kultūras mantojuma karogs (Eiropas Kultūras mantojumu dienu „Eiropa – kopīgs mantojums. Baznīcas Latvijā” ietvaros).

2004.gadā ar VKKF finansiālu atbalstu jaunu, kvalitatīvu skanējumu atguva baznīcas ērģeles.

2006.gadā baznīcai piešķirts Eiropas kultūras mantojuma karogs (nominācijā „Vēsturisko interjeru saglabāšana un restaurācija”).

2008.gadā baznīcai daļēji nomainīts skārda jumts.

Gārsenes pils

Pagasta rota un lielākais lepnums ir 1860. gadā neogotikas stilā celtā Gārsenes pils. Gārsenes pili, sauktu arī par "Sēlijas pērli", laikā no 1856.gada līdz 1860.gadam (arhitekts – nezināms) neogotikas stilā cēla barons fon Bud-

bergs, kura dzimta Gārsenē saimniekoja jau no 1583.gada. Sākumā uzcelta pils divstāvēģā daļa, bet 1885.gadā uzcelts otrs - zemākais spārns, jo baronam un viņa pirmajai sievai, angļu baronesei Ģertrūdei Vorsai esošā pils likusies par šauru. 1939.gadā pils pārbūvēta skolas vajadzībām, un no 1940.gada līdz 2015.gadam tajā atradās Gārsenes pamatskola.

Pils fasādei galvenokārt ir saglabājies tās autentiskais izskats, savukārt, pils iekštelpās par muižas laika godību liecina senās pirmā stāva ieejas durvis ar stiklotu augšējo daļu un podiņu krāsns (valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis) ar gleznojumiem - uz balta fona gleznotas buru laivas, vējdzirnavas un jūras skati.

Gārsenes pils kompleksa platība ir 4 ha un tajā ietilpst muižas parks, saimniecības ēkas, kas izvietotas ap parādes pagalmu. Pils pagalma ieejā saglabājušies vārtu stabi, blakus ieejai atrodas klēts un otrā pusē centrālajam dārzam -

muižas stallis ar lieveņa arkādi. Pretī pils ieejas vārtiem, pāri bruģētajam ceļam atrodas dzirnavas un zivim bagāts dzirnavu diķis. Muižas kompleksā ietilpst arī brūzis ar strādnieku māju un kalpu māja.

Nakšņošana pili

gultās ar gultasveļu - EUR 5.00/1 pers.diennakti; uz matračiem - EUR 3.00/1 pers.diennakti, Nakšņošanas cenā iekļauta viesu virtuves izmantošana pili.

Pils lielās zāles (115 kv.m.) noma (konferencēm, semināriem, banketiem u.tml.) - EUR 14.50/h vai EUR 2,50/1 pers. diennakti.

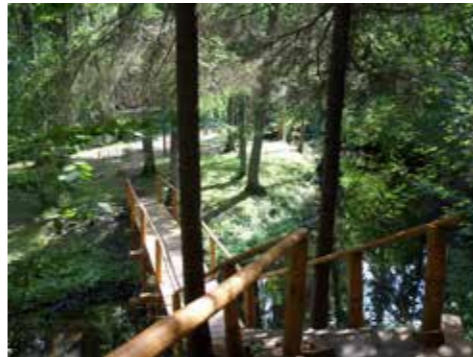
Gārsenes pils Informācijas centra darba laiks vasaras sezonā (1.maijs - 1.novembris) O, T, C, P, S, Sv.: 11.00 - 18.00; Pirmd. - slēgts.

Gārsenes dabas takas

Apmeklējot pili, ikvienam ir iespēja baudīt Gārsenes dabas taku burvību. Šajā meža parkā gandrīz ik uz soļa apskatāms kāds nozīmīgs

vides objekts vai neatkārojama dabas ainava - Barona krēsls, Mīlestības saliņa, Laumu pļaviņa, Raganas binoklis un daudzi citi. Parkam cauri, staltus lokus mezdama, vijas Dienvidsusējas upe. Netālu no atpūtas vietas „Lutauši” mājvietu atradusi arī „Krēslas stundas taka”, kur vakaros mostas rūķi, kas savu mājvietu atraduši Gārsenes mežā. Te iespējamas ekskursijas erudīta gida pavadībā, apskates maršrutā iekļaujot arī Gārsenes pili un apkārtējo vēsturisko kompleksu.

Gārsenes pils komplekss viesiem piedāvā nakšņošanu, gan gultās, gan uz matračiem pili, un telšu vietas pils parkā. Viesiem būs pieejama klientu virtuve, dušas telpas, atpūtas istaba, piknika vietas, sporta inventārs, laivu noma u.c.

Gārsenes pilī viesi par ziedojumiem var iepazīties ar vēsturisko ekspozīciju, kas ietver gan baronu dzimtas, gan skolas, gan pagasta vēstures liecības. Tāpat vasaras sezonā pils verandā tiek izstādītas mākslinieku darbu ekspozīcijas.

Šeit Jūs varat rīkot gan ģimenes svinības un kāzas, gan seminārus un konferences, dažādas nometnes, komandu saliedēšanas pasākumus, sporta spēles u.c.

Iepriekš vienojoties piedāvājam arī ēdināšanas pakalpojumus, gan grupām, gan individuālajiem ceļotājiem.

Adrese: Gārsenes pils, "Labieši", Gārsenes pagasts, Aknīstes novads, LV-5218

Sniegto pakalpojumu apraksts:

Gārsenes dabas taku apmeklējums – EUR 1.40 (pieaugušajiem) EUR 0.70 (bērniem, studentiem, pensionāriem).

Pils apmeklējums - par ziedojumiem

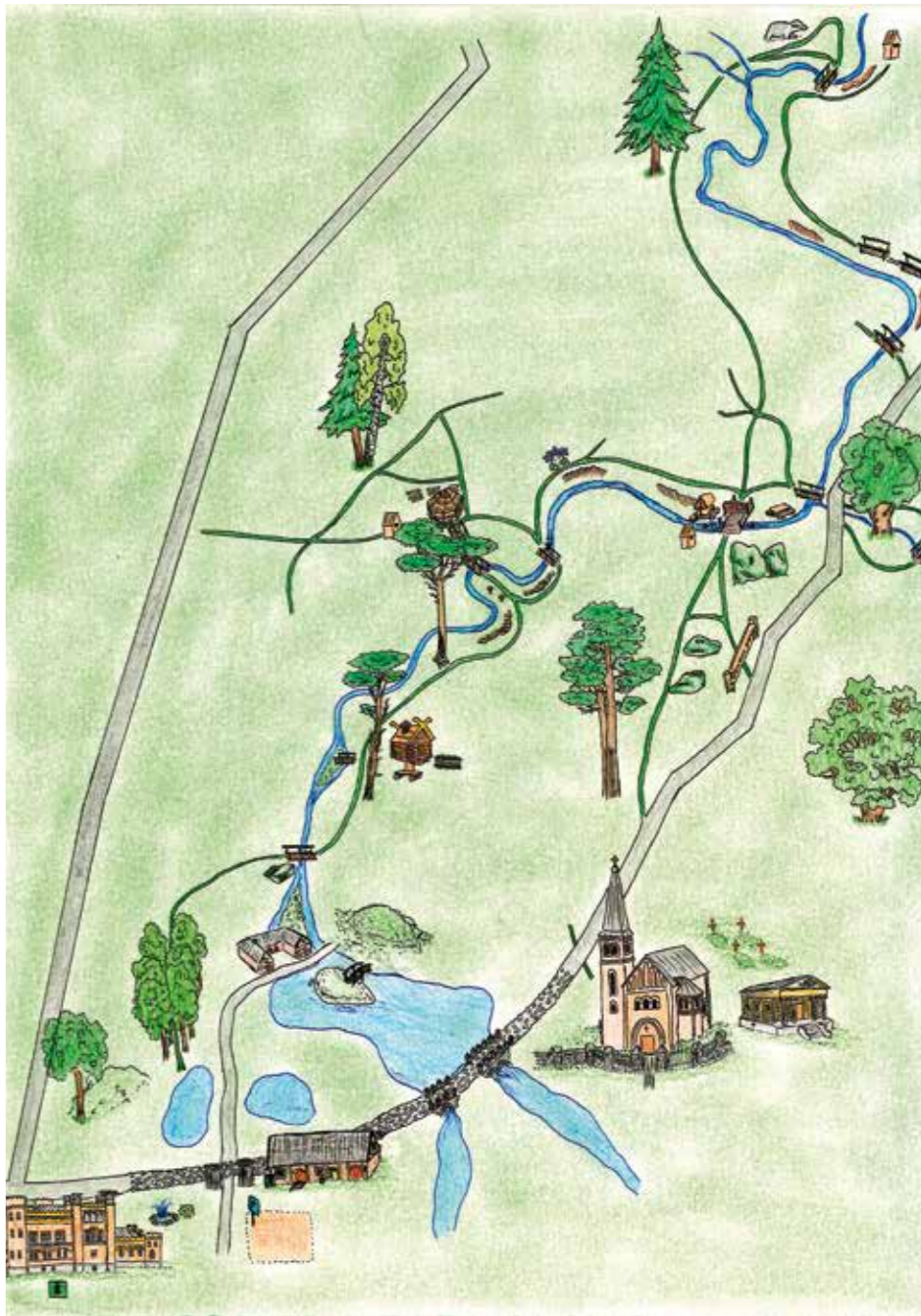
Gida pakalpojumi (grupai līdz 25 pers.) - EUR 5.70 (LV); EUR 10.00 (ENG, RU)

Ugunsкура un atpūtas vietu izmantošana – EUR 4.30

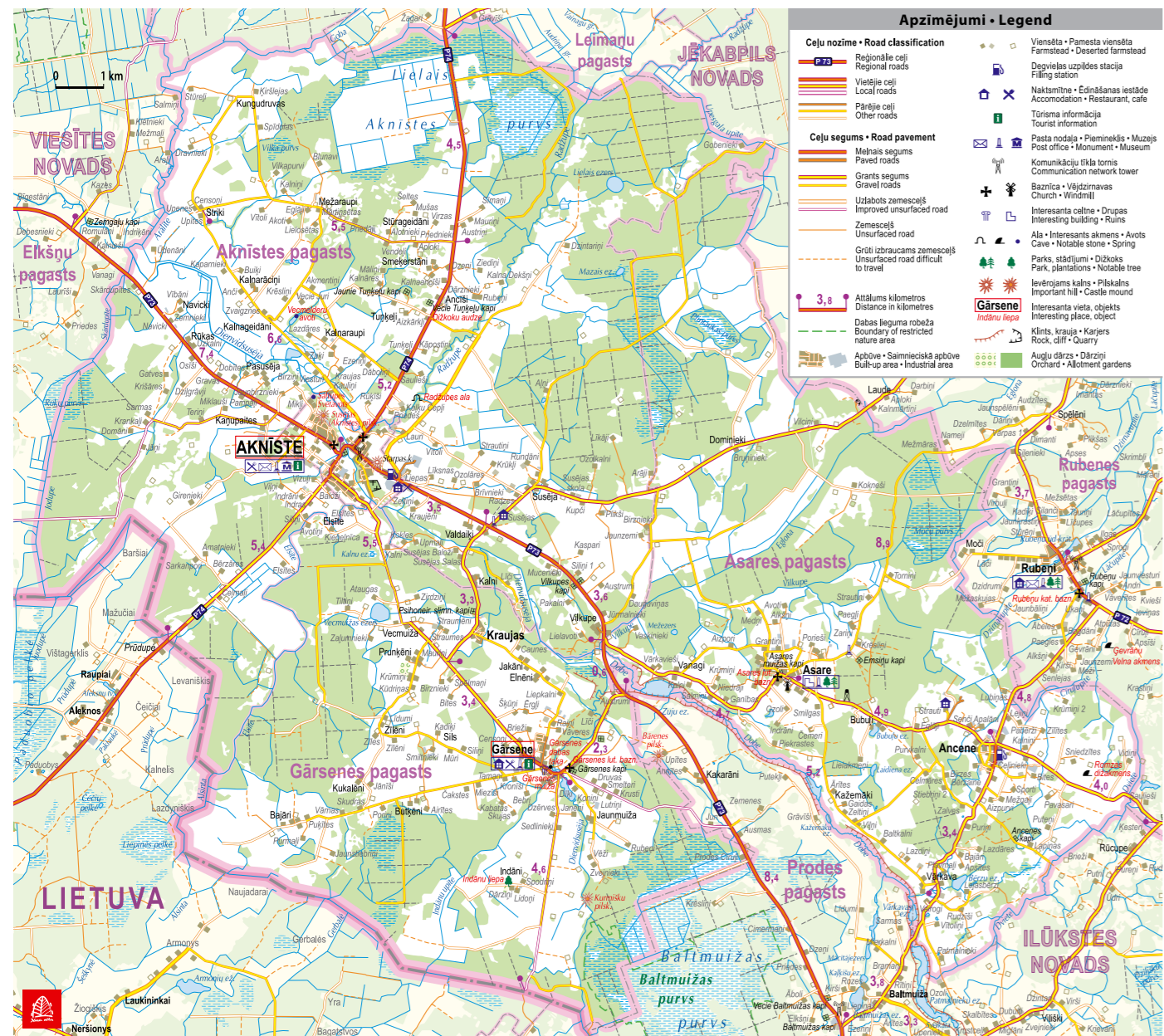
Laivas noma EUR 0.40/h

Telšu vietas – EUR 3.00 (1 telts vieta)

DABAS TAKU SHĒMA

AKNĪSTES NOVADS

Kontaktinformācija
 Ilze Meržvinska, Aknīstes novada Gārsenes pils pārvaldiece
 Tālrunis nr. 26390098, 29490656
 E-pasts: garsenespils@akniste.lv

Sociālo tīklu profili: draugiem.lv/Aknīstesnovadapasvaldiba/ facebook: <https://www.facebook.com/Garsenecastle/>

